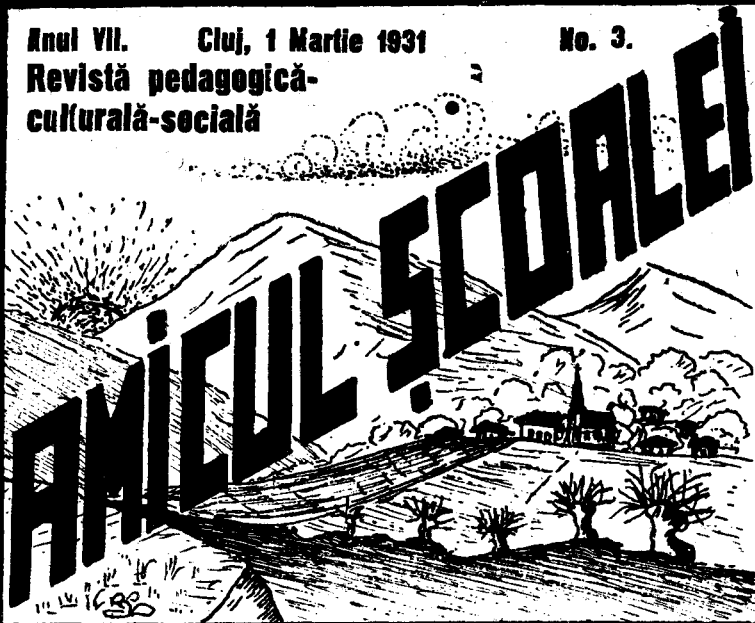

Anul VII. Cluj, 1 Martie 1931
Revistă pedagogică-
culturală-socială

No. 3.

DIRECTOR : MARIAN SASU.

REDACTOR : ȘTEFAN TĂTARU

COLABORATORI :

I. Aldea, Ier. Ciungan, T. Cocișiu, Tr. Brătoiu, I. Breazu,
I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringenar, A. Popa, D. Popescu,
R. Ionaș, I. Sănmă: tincan, I. Raica, V. Zdrenghea,
V. F. Călugăru, P. Țurcan.

CUPRINSUL :

MARIAN SASU : *Cooperatia.*
ȘTEFAN TĂTARU : *Invățătorul dela sate.*
FLORICA BENTEA : *Datoria invățătorului în școală.*
OTILIA M. ANCA : *Școlarii mei.*
M. LUNGU : *Invățătorul și salariul.*
SILVIU ORĂȘFOIANU : *Din răspunsurile privitor la
înființarea cooperativei de credit.*
Partea oficială.
Știri din județ.

Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar din jud. Cluj
Apare de două ori pe lună

ABONAMENTUL : 150 Lei pe un an pentru membrii corpului didactic,
iar pentru comitetele școlare și țartic. 180 Lei. — Redacția și admi-
nistrația : Revizoratul școlar județan — Cluj.

Cooperatia

Învățătorii noștri trebuie să înțeleagă odată, că astăzi nu-mai prin *ASOCIERE* își pot să-și îndulcească condițiunile de viață. Dacă se vor asocia și se vor sprijini solidar unii pe alții, atunci vor putea înfăptui lucruri mai bune și mai frumoase, decât atunci când vor munci răslețiți unii de alții.

În urmare, învățătorii noștri să îmbrățișeze cu toată căldura inimii lor *COOPERATIA*, aceasta doctrină salvatoare pentru cei mulți și nevoiași. Prin cooperatie își vor putea ușora nu numai traiul lor propriu, ci și al poporului în mijlocul căruia trăiesc.

Înainte însă de a organiza poporul de sub conducerea lor, în bănci și cooperative de tot soiul, trebuie să se organizeze ei înșiși în aceste instituțiuni folositoare. Numai așa vor da dovezi de forțele și energiile ce rezidă în inimile lor de luminători și povățuitori ai neamului.

Învățătorii noștri trebuie să se desmetească odată. Trebuie să se rupă cu trecutul. Nu e lucru cuminte nici bărbătesc, ca să se văicărească încontinuu, în dreapta și 'n stânga, de soartea lor vitregă, așteptând ca aceasta să fie ameliorată numai de către guvernele țării.

Cred, că a sosit timpul să caute a-și ușora traiul vieții și prin mijloacele și forțele lor proprii. Și aceasta o pot face ușor astăzi prin cooperatie, care are la bază doară cele mai frumoase și mai creștinești principii de *unire, armonie și ajutoare reciprocă* între toți membrii societății, fără nici o deosebire.

Cât de actuale sunt vorbele: „*Unde-s doi puterea crește*“, și cât de frumoasă este deviza cooperatoarelor: „*Toți pentru unul și fiecare pentru toți*“.

Iată de ce am propus ca învățătorimea din acest județ, în mizeria neagră în care se sbate astăzi, să înființeze în timpul cel mai scurt o *societate cooperativă de credit*, prin care ar putea să scape ușor de sărăcie, umilință și rușine.

CEI CE AU URECHI DE AUZIT, SĂ AUDĂ ȘI SĂ ÎNTELEAGĂ.

MARIAN SASU.

Invățătorul dela sate

I.

„Dacă am arătat că invățătorul dela sate e inferior din punct de vedere cultural colegului său dela oraș, nu admit însă că valoarea ori aportul său pentru națiune ar fi inferior intelectualului dela oraș”.

Sunt cuvintele cu cari mi-am încheiat articolul „Cultura Invățătorului” (No. 27—30) și acele dela cari pornesc ca să arăt valoarea și calitățile specifice intelectualului dela sate în general și a invățătorului în special.

Cum adică, mai poate fi vorba de valoare și calități intelectuale sau morale la un om cu portul neîngrijit, cu maniere stângace, cu sărăcie de idei și de vocabular și cu un limbaj aproape țărănesc? Mai poți găsi ceva bun la un rob al mizeriei și al unui mediu lipsit de mijloacele și de focarele culturale ale orașului?

La prima vedere s'ar părea că nu, dar eu îndrăznesc totuși a răspunde cu un DA hotărât și energic. Da, intelectualul satului și'n prima linie invățătorul, în aparență personagiu neînsemnat și umilit, pentrucă-i lipsește lustrul de pradă al orașului, acest om ascunde în sufletul său puteri trainice ca și elementele naturii din sânii căreia le-a supt, și calități frumoase asemenea florilor de primăvară.

E drept că calitățile intelectualului orășan întrec în număr pe cele ale intelectualului dela sate, dar în schimb acesta din urmă are de partea sa calitatea cu care zdrobește numărul.

Căci până când orășanul duce o viață mai mult artificială, săteanul, respective intelectualul dela sate, trăește în mijlocul naturii și duce la nesfârșit viața naturală din moși strămoși.

Având dar calități supte deadreptul din sânii nesecați ai *mamei noastre natura*, calități cari fac tăria satelor și a popoarelor și asigură viitorul neamului omenesc, săteanul e superior orășanului prea mult depărtat de natură.

Pretinsa cultură a acestuia din urmă adesea nu e decât lustru și spoială, iar strălucirea ei poate orbi pe chiori, poate aprinde imaginația celor lesne crezători, dar nici când nu poate înșela ochii de vulturi cari pătrund până la realitate.

II.

Voiu enumăra calitățile mai pronunțate, pentru ca din acele flori specifice mediului rural să împletim cununa minunată reprezentând personalitatea invățătorului rural, altfel aproape identică cu a celorlalți intelectuali dela sate.

1.) SIMPLICITATEA.

E prima și una dintre calitățile noastre de frunte, și o calitate cu care ne mândrim în ciuda orășenilor, care dau totul pe aparența exterioară a individului, nesocotind aproape întotdeauna calitățile sufletești și puterile de muncă atunci când nu sunt îmbrăcate în haine destul de strălucitoare. Greșala lor e mare, căci simplitatea în hrană, în port, vorbă și obiceiuri, e calitatea pe care se bazează în mare măsură bunăstarea, trăinicia și prosperarea unui neam; e calitatea care alături de muncă și de vitejie a dat Romanilor spre stăpânire popoarele lumii vechi, căci luptele cele mai grele și victoriile cele mai strălucite au fost purtate și câștigate de generali și dictatorii luați dela coarnele plugului. Cunoaștem revolta sufletească de roman neaș lovit în cele mai sfinte sentimente și lupta îndărgită a lui Cato Censorul contra luxului și moravurilor grecești cari veneau să înlocuiască viața acestora a vechilor romani; și iarăși știm cu toții că una din cauzele căderii celui mai puternic imperiu al lumii a fost tocmai luxul și destrăbălarea la care s'au datd invingătorii îmbătați de prea multe succese.

Când vitejia de odinioară s'a încetat în valuri de vin și în moleșala faldurilor de mătăasă ale rochiilor de curtezană, și când strălucirea aurului și a diamențelor a întunecat strălucirea virtuților strămoșești, au pocnit încheeturile, s'au întunecat zărilor și marele imperiu s'a prăbușit cu sgomot pentru vecinicie în mormântul rece pe care î-l săpase proprii lui fii nevrednici de-o moștenire atât de măreață.

Poporul nostru dela sate în majoritatea absolută a cazurilor păstrează simplitatea de întotdeauna a Dacilor și pe cea a Romanilor din primele veacuri ale cetății eterne.

Iar învățător, ca fiu de țăran, plecat dela și întors la țară, păstrează multă simplitate în port și în maniere. Având simțul înăscut și alințat mereu din mediul înconjurător, învățătorului serios nu-i e greu să ajungă la concluzia că *omul simplu e și liber*, și că a imita modele extravagante și manierele exagerate e o, adevărată maimuțarie care degradează pe un om ce se respectă.

Așa dar ne mândrim și noi cu calitatea care a adus atâta glorie și mărire strămoșilor și pe care ne luptăm s'o infiltrăm adânc în sângele contingențelor de școlari a căror creștere ne e incredințată, și în care scop cel mai bun mijloc e tocmai exemplul nostru. Puțin ne pasă de mutrele acre și de aerul disprețuitor cu care obicinuesc a ne privi orășenii scoși par'că din cutie și pudrați din creștet până în călcăe.

Haina simplă sau limbajul apropiat de cel al țăranului, nu ne înăbușe nici conștiința trează a rolului nostru în societate și nici valoarea muncii noastre pentru ridicarea neamului; noi rămânem la

concepția veche și înțeleaptă, trăind din realitate și pentru realitate și lăsând pe alții să se complacă în aparență, le zicem: *haina e pentru om, iar nu omul pentru haină*.

2.) CRUȚAREA.

Iată și pe-a doua calitate cu care ne putem mândri tot noi ruralii, căci la orașe numele ei e aproape necunoscut. Abia în ultimul timp le-a fost dat și orașenilor să aibă în sfârșit parte de *binecuvântatele economii bugetare*, cari sper să-i învețe la puțină cruțare și pe D-lor cei cu mâna vecinic spartă.

Economia e o urmare logică a simplității neputând isvorî decât din ea, și întru nimic mai prejos decât aceasta, căci e o condiție *sine qua non* pentru libertatea de atitudine, și de acțiune a individului sau societății organizate. Cine nu adună *bani albi pentru zile negre*, cum așa de cuminte ne învață vechiul proverb românesc, mai degrabă sau mai târziu va fi stângenit în acțiunea sa, căci adesea nestatornicia lucrurilor omenеști prezintă surprize neplăcute particularului sau statului care s'a risipit cu mână largă toată agoniseala din vremuri bune.

Sărăcia a fost considerată în toate vremurile, — și pe drept cuvânt, — ca o pată murdară pentru individul, clasa socială sau statul care s'a sbătut în ea, și știm că la Romani nimeni nu putea deveni senator sau cavaler, dacă nu avea milioanele, sau respective sutele de mii de sesterti corespunzătoare acestor trepte aristocratice. Tot ea a fost apoi și va rămâne deapururea cel mai legat isvor al suferințelor umane, culminând în epocile de foamete despre cari istoria sau legendele amintesc cu groază sălbatecă.

Mizeria din istorie era datorită unor cauze dintre cari azi cele mai multe au încetat cu desăvârșire, dar cu toate acestea imaginea tristă a mizeriei mai bântue indivizii și țările, între cari trebuie să numărăm și țara noastră, teritoriu cu imense bogății naturale.

Cauza principală e de bună seamă marea risipă ce se face atât de particulari în avutul propriu, cât și de funcționarii mari și mici în averea publică, ca să nu mai amintesc de nenumăratele hoții cari svântă tezaurul public. Risipă nebună ce se observă foarte pronunțat la orașe, și prea puțin sau aproape de loc la sate.

Incepând cu servitorii, și urmând cu meseriașii, cu funcționarii, cu liberii profesioniști și sfârșind cu bogătașii sau cu marii demnitari ai statului, orașenii noștri cheltuiesc cu nemiluita, fără a se mai gândi că mai există și ziua de mâine cu nesiguranța lucrurilor ascunse în viitor. Dacă are lunar 3000 lei: folosește, dacă-s treisprezece lei: cheltuiește, iar dacă-s treizeci: le mistue. Niciodată o leafă nu ajunge pe cealaltă și adesea ceea ce rămâne în urma avansurilor, — acolo unde se dau — abia acoperă cheltuelile angajate încă cu luni ina-

inte. Țăranul însă nu se lasă pradă acestei boale de a cheltui, decât dacă s'a datat la beție, sau din dorința de a acapara cât mai mult pământ, dorință nobilă, dar care în ultimii ani i-a fost fatală.

Învățătorul moștenește și adaptează această rezervă în cheltueli, și încă fără păcatele care la țăran îi alterează sau îi distruge efectele, dar păcatul e că nu prea are de unde cruța. Cu leafa lui de mizerie, numai cu multă greutate își acoperă nevoile existenței, iar dacă mai socotim și faptul, că azi n'o primește decât după luni de așteptare, trebuie să-i admirăm curajul eroic și abilitatea datorită căreia rezește să strecoare printre nevoile materiale. Dacă ar fi retribuit mai omeneste și după mai multă dreptate, de sigur c'ar ști să-și asigure viitorul familiei prin economii frumoase, și n'ar urma exemplul trist al orășenilor în genere mai bine retribuiți, dar cari se grăbesc a-și încărca totul în spate și în dulapuri. Și nu vei exagera dacă voi spune, că-și poartă casa în spate ca și malcul, căci mi-a fost dat să văd cucoane a căror blană reprezenta întreagă leafa sofului depe 6 luni.

Astăzi, învățătorul cruțând cu socoteală, se strecoară cu greutate, dar cu destulă demnitate prin vremurile a căror povoadă o supoartă mai mult decât oricare altul; pentru viitorul apropiat când sperează că se va bucura și el de o altă soartă, spiritul lui de economie va produce de sigur și rezultate mai frumoase, decât cele de azi!

3.) PĂSTORUL CEL BUN.

Intellectualul dela sate, cunoscând mai bine decât ori care altul viața țăranului în cele mai mici amănunte, e singurul în măsură a-l îndruma în timp de pace și al comanda în timp de război. Nimeni nu poate lua măsuri eficace pentru îmbunătățirea stării materiale sau morale a satelor, până n'a împărtășit bucuriile și durerile, credințele și speranțele țăranului. Și desigur nimeni n'a putut, și nimeni nu s'a apropiat așa de mult de sufletul lui, cum a făcut-o învățătorul, născut din țărani, pregătit pentru ei și întors la ei.

S'o putem spune cu mândrie, că în majoritatea cazurilor ne înțelegem pe deplin menirea pe care ne-o îndeplinim cu râvnă, devotament și abnegație: cu lefuri de mizerie neridicate de luni de zile, cu gândul dus la nevoile țării și cu inima sfâșiată de glasul trist al celor mulți și oropșiți de a căror soartă ne-am legat-o pe a noastră, noi ne urmăm cu încredere drumul drept la capătul căruia ne-am pus-o țintă călăuzitoare: *totul pentru alții, nimic pentru noi.*

Și în acest greu urcuș, învățăm pe neștiutorii, ajutăm pe nevoiași și mângăem pe cei părăsiți, și păstrând doar pentru noi temerile pentru soarta neamului greu încercat, împărtășim mulțimilor sămânța încrederii, în viitorul de aur al națiunii!

Iar dacă ne facem datoria în timp de pace, închinându-ne bine-lui obștesc întreagă viață și toate puterile de muncă, nu mai puțin

ne vom face datoria și pe câmpul de luptă atunci când țara ne va chema.

Pilde vii ne-au dat vrednicii noștri înaintași, cari mânați de un înalt patriotism, zac pe cele fronturi, în mijlocul foștilor lor elevi pe cari i-au dus la biruință și la moarte, căci aceste clipe grele învățătorul a fost în măsură să însufle țărănilor în uniformă sentimentele calde ale iubirii de patrie ce-au dus până la jertfa supremă.

Așa dar, învățătorul rămâne prietenul, îndrumătorul țaranului în timp de pace, și comandantul său minunat în timp de război; el fiind singurul care-i cunoaște și-i împărtășește toate durerile și bucuriile, e singurul care-l conduce cu folos la muncă și la luptă.

El e păstorul cel bun, care-și conduce turma la pășune bogată și la izvoare limpezi; cunoscându-și oile și oile cunoscându-l pe el, turma-l urmează cu credință la bine și la rău.

4.) APA TRECE, PIETRILE RĂMÂN.

Multe sunt furtunile ce s'abat peste marea mulțimilor omenestă, frământându-i valurile isbindu-le de țărături, și numeroase vânturile ce frământă frunzișul codrului omenesc. Dar până când nisipurile se prăbușesc în adâncimi după primele asalturi și până când plantațiile plâpânde se răstoarne la cea dintâi vigelie, stânca de granit și stejarul din marginea pădurii rămân la locul lor de veghe și de cinste. În fața prăpădului care seamănă jalea și pustiul, cei doi străgeri înfipti adânc în straturile de țărână rămân să înfrunte vigelia, să nesocotească vitregia vremurilor de restricte ca să povestească generațiilor viitoare despre trecutul a cărui urme s'au săpat adânc în ființa lor.

Familii de împărați, de regi și de eroi, s'au stins în cursul vremurilor și au pierit fără de urmă, dar țărani n'au pierit; orașe și cetăți mărețe s'au dărâmat, prefăcându-se în ruine ce au dispărut sub gramezi de nisip sau bălării, dar sătutele modeste dela poalele de codru mai dăinuiesc încă; Roma veche și Cartagena s'au dus lăsând doar slabe reminescente din viața lor de strălucire, de lux și obiceiuri destrăbălate, dar satele din munții Ardealului ne-au păstrat aproape neatins portul, limba și obiceiurile strămoșilor.

Crizele materiale sau mișcările sociale cari prefac ori nimicesc viața orașelor, lasă aproape neatinsă viața țaranului, căci acesta din urmă știe să-și reducă pretențiile după vremuri și să se țină strâns legat de glia strămoșească.

Iar învățătorul, în genere fiu cult al poporului, moștenește, adaptează și canalizează calitățile datorită cărora ne-am păstrat de-a lungul veacurilor neatinsă ființa națională, cu toate urgiile cari au trecut peste capul nostru.

Ca om cult e în măsură să aprecieze la justa lor valoare rolul

important al portului, ș'al obiceiurilor moastre strămoșești și poate trezi la realitate pe rătăciții slabi de inger cari s'ar fi lăsat atrași de influențe străine. El e apoi cel care poate culege din izvor nescut materialul folcloric de-o ne'trecută frumusețe literară, ca : basme, cântece, colinzi, balade, strigături, glume și cimilituri ori obiecte de veche artă românească.

Așa dar țăranul, și cu el învățătorul ca fiu de țărani cultivat și altoit pe o ramură vecină, e stânca din malul mării și stejarul din marginea pădurii; suflă vânturile, isbesc valurile, bântue crizele, se prefac obiceiurile, dar ei rămân neclintiți la locul lor de cinste, de muncă și de veghe: ca mărturie din trecut, ca garanție în prezent și ca speranțe pentru viitor, căci apa trece, pietrele rămân.

III.

Gândindu-mă la intelectualul rural, care-și înțelege și-și joacă rolul cu demnitate și care nu maimuțărește cu stângăcie viața orășenilor, constat că acest fiu al naturii cumințit de civilizație, e tipul de om al viitorului, căci în personalitatea sa se împletesc darurile pământului cu ale civilizației.

Iar noi învățătorii, cari reprezentăm prin excelență acest tip de om al viitorului, se cuvine să fim mândri de rolul pe care Providența ni l-a rezervat pe scara valorilor sociale ale timpului.

BCU Cluj / Central University Lib **ȘTEFAN TĂTARU.**

Datoria învățătorului, în școală

De multe ori ajunge în discuție printre noi, acest subiect. Păreri pe cât de multe, pe atât de variate. Unii o înțeleg astfel: Să fii prezent în clasă în orele prevăzute, să te conformezi programei analitice, iar copiii să fie stăpâni pe materiile respective. Alții zic: Acel învățător își face datoria în clasă, care poate da elevilor săi note mai mari dela un trimestru la altul. După ei, dacă ai dat unuia sau mai multor elevi, notă mai mică în trimestrul al III-lea, decât în primul și al doilea, ești învățător rău, nu ți-ai făcut datoria, cu alte cuvinte. Mărturisesc, că acest criteriu îmi pare un non-sens. Dar în sfârșit, toate părerile merită respect în măsura în care ele sunt expresia convingerii, nu a altor combinații sufletești. Oricât ar fi, însă, deosebite părerile, fiecare învățător știe că are o răspundere grea, chiar făcând abstracție de datoria lui în afară de școală. Și cu toate că grijile materiale se lasă tot mai grele peste sufletele truditei tagme, aproape toți se despart de acestea, când trec pragul clasei și dau cu ochii de sburdalnică și senina lume a celor ce-i așteaptă.

Privită sub aspectul noilor preocupări pedagogice, datoria

învățătorului în școală nu se mărginește la : a fi prezent în clasă în orele prevăzute și a învăța pe copii în „conformitate cu programa analitică“. Urmărind numai atât — experiența trecutului spune că — absolut de școală primară distins cu premii, după câțiva ani deabea mai știe silabisii. El însuși s'o fi întrebând : „Dece mi-oiu fi bătut capul ani de-arându pentru atât?“ Acel absolvent, mai târziu, când va avea și el copii, va sta pe gânduri : să-și trimită ori nu copiii la școală. — De această consecință trebuie să ferim școala pe viitor. Pentru a ajunge acest ideal, o primă condiție este — cred eu — ca, la școala cu mai mulți învățători, fiecare să ducă o serie de elevi, dela clasa I până la clasa IV. Când o astfel de serie de copii va fi pe punctul de a se despărți de școală, trebuie să ducă în sufletul lor o comoară mai prețioasă, decât bagajul de cumoștințe, condamnate unei uitări atât de timpurii ! Va fi de acord — cred — oricine că dragostea de carte și dragostea de tot ce-i frumos, sunt un tezaur neprețuit. Fără această dorință de cultivare sufletească, să fi fost cineva absolvent, nu de școală primară, ci de ori ce școală superioară, pierde ce a câștigat, în loc să-și îmbogățească neconținut sufletul, cum ar fi mai natural ! Oamenii cu titluri mari, dar lipsiți de această flacără, vezi uneori că se complac în acest regres sufletesc dureros.

Acea comoară sufletească se formează treptat. Grijă noastră să fie, de a nu pierde nici un moment prielnic pentru a adăoga în sufletul copiilor, o picătură mai mult la dragostea lor pentru carte. Ori de câte ori vedem un ușor progres la-cei mai puțini înzestrați, trebuie relevat. Elevii mai încetinei, trebuie să dobândească încredere în puterile lor, căci aceasta îi îndeamnă să muncească, mai cu plăcere. Nici elevului slab, nu-i este cu totul indiferentă cartea. Dovadă, că atunci când el e lăudat, se îmbujorează și ochii îi devin strălucitori. Mare să ne fie grija, însă, de-a nu nărui, prin vreun gest nechibzuit, tot ce-am clădit. „Un hohot de râs nepotrivit poate să strice munca de 6 luni și să aducă un neajuns, care nu se mai poate îndrepta toată viața“ *).

Din aceeaș comoară a sufletului făcând parte și gustul pentru frumos, datoria noastră e de a cultiva acest gust. Într'un articol recent, marele prieten al copiilor, Dl. I. Nisipeanu, arată în mod impresionant consecințele dureroase ale neglijării educației estetice în școală. Toate neajunsurile, pe care le suferă învățătorimea din partea celor de jos, cât și a conducătorilor, se datoresc acestei neglijări, spune D-sa. — Când copiii vor pleca din școală, cu plăcerea pentru frumos, ei își vor manifesta

*) Vezi: „Emile“, pag. 207. I. I. Rousseau.

această plăcere în activitatea de mai târziu. Fetele, ca viitoare gospodine, vor schimba interiorul casei (care azi sub toate raporturile, dar mai ales acela al curățeniei, lasă mult de dorit), vor manifesta acest gust și în îmbrăcămintea lor. Băieții în ocupațiile lor, vor prețui și aplica mai mult curățenia, ordinea și în genere frumosul. Nu vor putea uita unde și cine le-a dat îndrumarea și vor prețui altfel școala și pe cel ce i-a învățat.

E de mirat cum a rămas educația estetică atâta vreme în umbră, când copii au vădite înclinări spre artă. Cine dintre colegi n'a observat cu cât drag și câtă grijă adună ei între filele cărții, hârtii colorate dela vre-o bomboană, căptușala colorată din câte un plic sau chipuri colorate, tăiate de ei, din vre-un ziar ori revistă ce le-a căzut în mână. Nu sunt oare acestea isbucniri ale sentimentului pentru frumos? Nouă ne rămâne doar să îndrumăm și să formăm acest gust. — Un puternic stimulent este în privința aceasta — spune Dl. Nisipeanu — aprecierea desenelor lor și decorarea pereților clasei cu ele. Cum, eu am și pus în aplicare acest mijloc, am văzut bucuria de nedescris a copiilor văzându-și muncă expusă și admirată. Colegii vor înțelege că desenul lor nu putea să-mi dea emoția estetică încercată de noi, când privim un tablou de valoare artistică. Dar copilul e bine să creadă, că admirăm naivele lor încercări. Spațiul nu-mi îngăduie a mă opri mai mult asupra altor obiecte și dexterități, care stimulează mai mult sau mai puțin gustul estetic al copiilor. Dar fiecare din noi găsim mijloacele și momentele binevenite, când vedem clar înainte-ne idealul ce trebuie să urmărim.

Rezumând: Invățătorul își face datoria în școală, când pe lângă punctualitatea și conformarea lui cu cerințele programei, privește și dincolo de anii de școală ai copiilor, dând o nouă îndrumare în activitatea lor de mai târziu: aceea a progresului cultural și social.

Ciucea, 28 Ianuarie 1931.

FLORICA BENTEA.

Școlărilor mei

I

Sglobii sunteți ca vântul ce răsare
In primăvara unei flori de vară,
Luciri de stele 'n ochii voștri apare
Și se 'n pletesc într'un șivoiu de pară.

II.

Pe chipul vos' ce-i plin de bucurie,
Perândă-se a lene dulce zimbet,
Iar glasul vos' de clopot reînvie,
Cu unzile-i de argint, nădejdea 'n suflet.

III.

Iar când eșiți cu zgomot în porțiță
Ca să vedeți de vine Domnișoara?
Grăbescu-mi pașii repezi pe uliță;
Dar voi sunteți mai iuți ca căprioara.

IV.

Și 'n valuri se pornește 'n unde clare
Al vostru glas când cercu 'n juru-mi crește;
In inima-mi tot dragoste răsare,
Ș'a supra voastră 'n treagă se oprește.

V.

Când sunt cu voi îmi uit de tot ce este
Năcazuri nu mai am nici întristare;
A mea viață îmi pare o poveste
Tăsută 'n flori și nestimate rare.

OTILIA M. ANCA
învățătoare.

Invățătorul și salariul

Această chestiune e la ordinea zilei. Toate publicațiile noastre didactice, cât și ziarele zilnice se ocupă pe larg de acest lucru.

În aceste rânduri nu mă voi ocupa de regularitatea achitării lor, ci de felul cum judecă unii să fim salarizați.

Cunoaște toată lumea care e salariul învățătorilor. Nu-i rușinea noastră să mărturisim, c'avem cel mai mic salariu, ci a aceluia, cari ni l-au acordat. Când învățătorii, prin întrunirile și congresele cari s'au ținut, au cerut majorarea acestui salariu, s'au găsit indivizi cari au zis: destulă plată are învățătorul, după câtă școală a făcut.

Acelor indivizi le răspundem că dacă așa judecă, atunci n'au judecată sănătoasă și prin urmare au mai puțină cultură decât învățătorii.

Trebue să se știe că unui muncitor nu i se plătește după știința ce o are, ci după munca ce o depune.

Așa și noi. N'am făcut școală multă pentru noi, dar facem pentru alții. Și oare a cui muncă îi mai grea: a cui lucrează cu câțiva indivizi, sau a cui lucrează cu întreg poporul?

Cui îi este mai greu: cui pregătește pe cineva într'o singură direcție, ori cui pregătește pe cineva pentru toate nevoile vieții? Greutatea stă în sarcina cui îndeplinește mai multe lucruri și acela e învățătorul. El sfătuiește întreg poporul și tot el îl pregătește pentru toate nevoile vitale.

Facem 6—7 ani de școală, fiindcă atâta ni-se cere din partea statului. Ceară-mi-se 8—10 ani de școală și-i vom face. Să nu se creadă că ne oprim la 6—7 ani de școală că doar numai atâta am putea. Din contră, în școlile normale intră băieții cari întrunesc în eul lor dispoziții și aptitudini multilaterale, fiindcă așa le cere cariera de mai târziu și nu se dedică unei singure specialități al cărei singur talent îl posedă, cum fac cei mai mulți indivizi. Pe lângă toate acestea, salariul trebue dat în raport cu nevoile vremii în care trăești. Nu putea concepe, într'un timp de scumpețe generală, un funcționar cu salariu mic. Cred că nu exageraz dacă zic că munca noastră e cea mai greu și că muncim mai mult decât oricare slujbaş al statului.

Prin urmare cerem un salariu potrivit muncii noastre, nu în raport cu numărul anilor petrecuți în școală.

Gârbov.

M. LUNGU, inv.

Din răspunsurile la apelul privitor la înființarea societății cooperative de credit

Iată ce ne trebuie!

Domnule Revizor,

Am cetit cu mare atențiune, dar și cu mai mare interes și bucurie „*Apelul către învățătorimea din județul Cluj*“, din Nr. 2—1931, al revistei „*Amicul Școlii*“.

Cetind cu glas respicat, la auzul mai multor colegi, ne-am zis: *Iată ce ne trebuie!*

Dumnezeu v'a trimis gândul să așterneți pe hârtie acel „*Apel*“, care nimereste chiar la timp. „A-ți lovit cuiul în cap! Doar acum se simte mai tare lipsa acestei cooperative!“

Nu este învățător să nu se miște la acest „*Apel*“, pentrucă toți suntem loviți de soarte: unii într'o măsură mai mare, alții în mai mică. Destul a fost din mizerie, destul din miloială!

Nu întârzia, D-le Revizor! Cheamă-ne la înfaptuire! Suntem gata se vă urmăm toți, din toate colțurile județului Cluj. Și dacă va succede ceea ce v'ați propus să faceți, numele D-voastră va fi scris cu litere de aur în sufletele tuturor.

La muncă deci! Fără zăbavă! Cu cât omul e mai năcăjit, cu atât e însuflețirea mai mare și fiecare va sacrifica spre acest scop, fie el cât de lipsit.

Dorim să avem cooperativa noastră, banca noastră, care să ne sară în ajutor în caz de lipsă și care să nu respingă pe nimenea dintre ai noștri, doar totul va fi asigurat.

Nu vom cere să fim ajutamați grațuit, nice cu sume exagerate.

Voim a ne împlini lipsurile zilnice, ca să nu mai fim avizați la mila străinului, compromițindu-ne tagma.

Aceasta o voim, de aceea zicem: *Iată ce ne trebuie!*

UN GRUP DE ÎNVĂȚĂTORI
DIN JUDEȚUL CLUJ.

* * *

Colegi, strângeți rândurile în jurul ideiei D-lui rev. *Marian Sasu*, de-a forma o Bancă populară a învățătorilor din județul Cluj.

Ideie sămătoasă, venită din suflet curat și desinteresat.

Suntem deplin convinși, că ideia aceasta a venit din grija, ce poată un șef de inimă, față de subalternii lui, șef al cărui suflet este amărât și îngrijorat, văzând unde a ajuns învățătorimea din cauză materială.

În care număr a acestei dragi reviste nu găsim vărsându-și fiecare din noi lacrima amară, ce o avem, din cauza mizeriei și a mizerabilului salar, pe care îl primim la trei luni.

Ne zbatem în cele mai grele zile. Școala a ajuns pe planul al doilea, fiind pe planul întâi grija ce vom mânca mâine.

Salarul mizerabil, pe care-l primim la trei luni ne silește a recurge la împrumuturi, la badea Ioan.

Sunt mulți refuzați să mai primească vipt, fiindcă nu și l-au achitat de trei luni.

Suntem făuritorii societății, care ne pretinde să fim bine îmbrăcați.

Dar cum am înfruntat toate aceste le vedem.

Priviți colegi ajunși în situațiile de mai sus și vedeți unde le este demnitatea și prestigiul?

Acei, cari au dragoste colegială e imposibil să nu se gândească la situația în care am ajuns.

Ori cei cari sunteți într'o stare mai bună materială, trebuie să-i desconsiderați pe cei, cari nu din rinvna lor și-au pierdut ce au avut mai scump: demnitate și prestigiu.

Oare dl. revizor Marian Sasu așa a făcut?

Să-i urmărim pilda. Solidarizându-ne în jurul acestei idei, ne vom salva prestigiul și demnitatea în fața acelorora, unde suntem puși ca exemple, nu cerșitori.

Vom avea un loc unde ne vor crede, că suntem flămânzi și ne trebuie un ajutor material, pentru a îneca acest năcaz.

Deci acei colegi, a căror inimă svâcnește până la sacrificiu pentru solidaritatea dăscălească, să formăm gardă de rezistență în jurul ideii d-lui revizor Marian Sasu.

Să dovedim, că suntem solidari, că nu cunoaștem timiditatea și nu șovăim la orice obstacol.

Cred, că de foloasele materiale, ce ne-ar aduce tuturor aceasta bancă nu este nimeni străin, pentru aceasta nici nu ating aceasta chestiune.

Sunt simplu soldat aderent al apelului lansat de dl. revizor Marian Sasu, apel în care să expune o idee, care dacă va fi dusă la bun sfârșit va eterniza numele revizorului școlar Marian Sasu, prin recunoștința noastră.

Oare vor fi colegi, cari în ignoranță ori răutatea lor să combată această idee, nu îmi vine să cred; afirm încă odată: nu, nu vreau să cred.

Deci, dragi colegi! Strângeți rândurile! Iar de încheiere vă zic: o dragă revedere pentru ziua adunării generale a constituirii Băncii populare a învățătorilor din județul Cluj.

Suatu.

SILVIU OROȘĂIANU.

PARTEA OFICIALĂ.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizați.

No. 713—1931.

Obiect: *Informațiuni asupra școalelor și învățătorilor.*

Pentru a putea să satisfacă ordinului No. 12.654—1931 al On. Minister al Instrucțiunii Publice, fiecare dirigente de școală ne va trimite în termen de 5 zile un Tablou care să cuprindă datele la următoarele întrebări: 1. Comuna. 2. A cui proprietate este școala? 3. Câte sale de clasă are? 4. Din ce material este construită? 5. Suprafața terenului de cultură și a grădinii școlii. 6. Locuința dirigentului, câte camere are? 7. Biblioteca, câte volume are? 8. Câte posturi de învățători sunt sistemizate la școală? 9. Din posturile sistemizate, câte posturi sunt cu limba de predare minoritară? 10. Când și de cine au fost create posturile cu limba de predare minoritară? 11. Se va arăta dacă școala este mixtă, de băieți ori fete, școală de copii mici.

Pe lângă acest tablou, fiecare dirigente și învățător ne va trimite apoi deosebit tabloul, care să cuprindă datele, absolut exacte, la următoarele întrebări:

1. Numele și pronumele învățătorului. Locul și data nașterii (comună și județ; ziua luna, anul).

2. Studiile în baza cărora funcționează, ori examenele depuse.

3. Titlul cu care funcționează.

4. Numit pentru prima oară în învățământ. (Nrul ordinului, anul, luna ziua).

5. Nrul și data ordinului de numire ori transferare în postul actual. (No., anul, luna, ziua).

6. Localitatea și școala unde a funcționat mai înainte.

7. Starea civilă, este căsătorit, câți copii are, majori, minori?

8. Situația militară. Din ce contingent face parte. Unitatea din care face parte. Gradul ce are.

9. Pedepse. Felul pedepsei. Nrul ordinului; anul, luna, ziua.

10. Recompense, mulțumiri, medalii, decorații. Felul recompensei. Nrul ordinului ori a decretului regal; anul, luna, ziua.

11. Concedii. Motivul. Durata ordinului, de când și până când. Când s'a acordat; anul, luna ziua.

12. Fiecare învățător va arăta în care post a fost numit la acea școală.

13. Observări.

Toate datele cerute vor fi probate prin acte autentice. **D-nii** diriginți vor răspunde de exactitatea lor, semnând Tabloul fiecărui învățător. După ce vor fi gata toate tablourile dela o școală, ele se vor aduna de diriginte și ni se vor trimite necondiționat în termenul sus indicat.

Cei ce nu vor satisface exact și punctual acestui ordin, vor trage consecințele, fiind personal răspunzători de superficialitate și întârziere.

* * *

No. 987—1931.

Obiect: *Urgentarea mai multor ordine.*

Urgentăm pentru ultima oară răspunsul la următoarele ordine: No. 4754—1930, 5311—1930, No. 1—1931, 204—1931.

No. 939—1931.

Obiect: *Examenul de definitivat începe la 15 Martie a. c.*

On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 22780—1931 a dispus ca examenul de definitivat să înceapă la 15 Martie a. c. Localitățile unde vor avea loc examenele se vor comunica la timp.

Știri din județ.

* *Cu salariile stăm cât se poate de rău. De două săptămâni avem la mână Mandatele de plată de pe lunile Decembrie 1930 și Februarie a. c., fără însă a putea ridica sumele cuvenite. Orice intervenții au fost zădărnice. Nu știm până când va dăinui această stare de lucruri, care a început să exaspereze și pe cei mai optimiști și mai calmi oameni.*

* Aderările pentru înființarea societății cooperative de credit curg zilnic. Când vom primi aderări suficiente, vom convoca adunarea generală. Colegii învățători sunt rugați să grăbească cu răspunsurile pentru ca să putem proceda cât mai urgent la înființarea acestei societăți. Orice zăbavă de timp va fi mult păgubitoare intereselor noastre materiale.

* Fundațiunea „Gheorghe Lazăr” — Cluj va ține ședință plenară, Sâmbătă 28 Februarie a. c. orele 4 p. m.

* On. Minister al Instrucțiunii a acordat autorizație de funcționare cu drept de publicitate următoarelor școli: Școala primară unitară de băieți No. 1. din Cluj. — 2. Școala primară rom. cat. de băieți No. 2. Cluj.

* Postul 1 dela școala primară de stat No. 1 din Cluj nu este vacant pentru transferări.